

Nro. 12.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Kelt Bétsben, Kedden Augustusnak 10. ik napján
1802-ik esztendőben.

Magyar Ország.

Poson, Augustus 6: ikán.

Tegnapelőtt közönséges ülést tartottanak az ide ölvve gyülekezve lévő Ország Rendjei, melly is a' 22. ik volt, a' mellyben a' Contributionnak megneveltetését és a' Só-árát illető Répräsentá-tzió fel olvastatván, a' felett azután a' Mágnások és Rendek a'ztalaiknál különös tanátskozasok tartattak, 's ugyan ezek a' tegnapi u. m. a' 23. ik ülésben is folytattattak, 's az, egy közönséges ülésben ismét fel olvastatván, a' Palatinus eő Fő Hertzegsége által aláíratatott, és meg petséltetett.

M

A' Palatinus eö Fö Hertzegsége reggeli 6 = todfél órakor Béts felé vette innét útját, a' hová a' Ns. Magyar Tettörző sereg is a' múlt hétfünn u. m. 2 = dikbau útnak indúlt: a' Sakszoniai Albert Hertzeg Vasas Regemen: jének, egy része pedig, ugyan akkor a' maga tanyázó helye felé utazott el, minekutánna a' Diéta kezdetétől fogva itten szolgálaton lett volna.

A' Krakkauból, Jul. 27 = dikén indúlt levelek: ből olvassuk, hogy a' nyári gyakorlás végett oda öszfze gyülekezni rendeltetett Cs. Királyi seregek némely nehézségekre nézve már most nem fog: nak ezen alkalmatossággal oda utazni: söt a' 62 = dik Regiment és a' *Ligne* Regimentje is olyan rendelést vettek, hogy az utazásra magokat ké: szen tartsák, hogy Oláhország felé az első ren: delésre útnak indulhassanak.

Szendrön, Jul. 20 = dikán. — Nem lészzen ta: lán terhekre a' Kurir olvasóinak meg olvasni ezen arról tudósító levelemet, hogy a' halhat: tatlan emlékezetü *Jenner* Ur áldott találmányá: nak némü némü Súgira *Borsodnak* anyaváros: sábu' ezen Vég = városba is be pillantott; midön a' múlt heteken Méltóságos Keresztszögi Gróf *Csáky János* eö Nagylága *Szendrőnek*, és *Sze: pesnek* Ura, Királyi Kamarás és Székes Fejér Vármegeyének volt nevezetes Fö Ispánya, kedves Grófnéjával született *Jékellfalvay Jékellfalussy Té: reziával* megegyezőleg *Ambrózy* Doktor Urat *Mis: koltzról* ki hozatták, és két magzattyokba a' *Tehén* hindöt olly szerentséssen bé oltatták, hogy már el múltván minden változásokat szerző na: pok, leg kisebb olyan nem történt, a' mi szülői sziveket szomorú bánatba vaio merüléssel fenye: gette volna. Ezen Méltóságok jeles példáját leg otan követvén *Rusinszky János*, és *Liptay György* Tisztartó Urak is, kedves leányaikban hasonlólú

bé oltatták azon friss himlőt, melyet tisztelt Doktor Ur egy magával hozott Miskóltzi fiatal kömivesné leánykája kárjából lanczétájával szedgetett, és így már ezen kedves kitsinyek mentek attól, hogy vagy Szepes Vármegyei Borsót tséplő szerűknek fordítsa angyali képeket, vagy hogy Arabianak irigy Mirigye sok ezerek szerentsétlen példájokra Rác Abécét árultasson tetteknék leg szembetűnőbb részeken. Felserdült korokban áldani fogják ezek nemcsak a' feltalálót Jenner Urat, hanem azon irókatis, kik serény hirdetésekkel nagy eszközök voltak benne, hogy ezen új, de sok századoktól ohajtott betes találmány hitelt érdemlett nálunk. *Wóditza József*, Járásbéli Kbirurgusunk Pestről való vizsza térése után reméllem több ilyen példákkal kérkedni fog győzhetetlen Vég: Szendiő: Várának kies köröyéke! —

A' Gazdalkodásnak épen közepette lévén, teszék erről is némelly jegyzéseket: nálunk a' tél kemény, és hózas lévén, nem kevéfé nyughatatlanítá Juhos gazdáinkat, a' szülles meg szükü vén annyira meg drágodott, hogy egy szomszedságunkban lévő szük kezü gazda még nyegyedévi ilzapos szénájának öletskéjét is 40 Rforinton árúlá. A' tavasz száraz vólt egézf május végeig, a' midön bőv effözés érkezvén annyira megszerentséltette határunkat, hogy öszink meg lehető, taraszink elegendő, szénánk másfél anyi lészén mint tavaly. A' szöllő pedig, oily jó reményféggel biztattyá boros gazdáinkat, hogy ha va'ami szerentsétlenlég (kitő iften ojjon) ném éri hegyeinket hordót sem találunk a' bőv muftnak illeendő elfogadására.

Tsak az a' nagy baj hogy az utak rosasága mián (mert sajnálva mondhatom, hogy Magyar hazánkban rotzabb karba allig vannak va-

lahol az utak mint környékünkön) a' vevők boraikat fel nem keresik, noha jó ízire, erejére, színére, tartosságára nézve akárnová való sem haladja. Ketségtet ugyan mostanában bennünket a' jó úthoz való reménység iránt az, hogy fent tisztelt Méltóságos Gróf Ur most készült derék vas hamorjában olly tökéletes vas kovásoltatik, melly a' Bétsi Puska műhelyben olly ditsiretet, és betset nyert, hogy deputatio érkezik minden órán a' környülállások megvizsgálásokra, mellyek ha tettetők lésznek, 300 műves telepedik meg határunkban olly végből, hogy az armádia számára ezen nevezetes vasbúl fegyvereket készítsen — így az utak is jobb karban lesznek, a kereskedés is meg indul, melly mind eddig az utak rozaságok mián szokásban nem vólt, a' miért lakossaink ellomhúltak, és a' leg nagyobb szegénységgel küzködtek.

Éppen mostan hallom hogy vagy tiz szökevény henyélők lampaggonak Erdcinkben és az Uraságok juhait derekassan dézmálják!

N. Hont Vármegyéből Kiss Olvedről Julius holnapjában. Örömmel irhatom a' Magy. Kurir Kócinak, hogy már állunk és a' szomszéd helységekben a' Tehén himlővel való bé óltás a' Bába Járásbéli fáradhatatlan Seborvos *Borbély Mihály* Ur által szerentfélsen el kezdődött, ambár a' mi Seborvosaink között is légyenek olyanok, a' kik a' bal itilettől el lévén foglaltatva, ennek az áldott talalmánynak nagy ellenfégei, és minden uton módon igyekeznek annak előmenetelét megakadályoztatni. — Az említett Seborvos Ur szerentsés foglalatosságának hire a' szomszéd Bars Vármegyében is ki terjedvén, már most oda is ki hivattatik, és ott is sok szép próbákat teszen a' tehén himlő bó óltásával.

Somogy Vármegyéből Julius 24 - ik napján, M

nállunk nagyon vékony aratás van, hanem a' miféle takarodik, olly bőven fizet, hogy a' leg jobb időben sem nyertünk a' szalmából annyit, mint most, mivel egy 13 kivéből álló rakás többet meg ad két Posoni mérőnél. A' kukuritza is némelly helyen jó, de zab tellyességgel ezen a' tájjon nem leszen. Hanem bezzeg a' bor szerető emberek köszörülik a' fogaikat, mert ha valami szerentsétlenség a' szőlő hegyeket nem követi, ugyan leszen a' hordótsináló Pintereknek dolgok.

Nállunk furtsa dolgok történnék. Itt a' gonosztévők nagyon rettegnek az akasztófától, némelly kis bűnösök pedig magok nagy bátrán fel kötik magokat. — Itt helységünkben G — egy szolgáló leánytól azzal bútsúzván el onnan hazúl lett el menetelekor, hogy ha baromfiainak csak egy híjja leszen is, ötöt haza ne várja, mert meg hal, el veszt öt réztét, tehát hogy ezért meg ne kékülyön a' háta, vasárnap reggel fel öltözik, a' szomszéd faluba misére el megyen, gyónni is akart, de az időt későlvén, délbe 12 órára haza jő, itthon koszorút tsinál a' fejére, pántlikát köt kezére, 's bé menvén a' szénás pajtába, magát fél akasztotta. —

Egy legény valamelly kedvetlen házaffágra az atyától kényszerítettén, 's ném lévén ebben megelégedése, el ment a' Kaposvári akasztófához, 's ott az azon függő gonosztévőktől nem iszonyodván, magát közikbe helyeztette.

Frantzia Respublika,

A' Bonaparte hóltig való Konzulságáról, noha a' vokok laifroma már mindenünnen bé érkezett, még semmit ki nem hirdettetett az Országglószék — a' melynek külömbkülömb féle okait gondólják lenni. Azonban vannak, a' kik úgy véleked-

nek, hogy mind ennek a' fontos kérdésnek, mind pedig egyéb ilyeneknek meghatározott kihirdetések, mikor nem is vélné a' világ, egyszeriben meg fog történni. — A' bérkezett voklokra nézve az a' nevezetes környülállás is elő fordult, hogy olyanok is felesen találtak közöttök, a' melyekben a' kívántatik, hogy nem tsak holtig Konzúl legyen Bonaparte, hanem az utánnakövetkező Konzúlt is ő nevezze ki.

A' 14-ik Juliusi ceremoniának nevezetességei között olvassuk még ezeket is: — A' katonaparádén leg alább is 8 ezerre ment a' fegyveresek száma: de mind ezek között a' Mamelukok vonták leg inkább magokra a' közönséges figyelemet. Ezek rész szerint gyalog, rész szerint lóháton voltak; zászló helyett, lófarkat tartottak. Bonaparte egy szürke paripán járta bé a' katonaság soraib; a' kísérői tsak nem arany pafszomantba voltak öltözködve: hanem magának meg a' kalapján sem vót pafszománt. Idegen országai katonái is véghetetlen sokan vótak jelen a parádén: roha igen komor kedvetlen idő vót. Az nap délben 400 személyek ebédelték az Elő Konzúlnál a' konzuli palotában. Valahányszor Bonaparte magát az ablakon az után álló sokaságnak meg mütatta, mindannyiszor örvendező kiáltással tiszteltetett. Erre a' napra a' konzuláris épülethez közel lévő házakban 150 livrát is fizettek egy utárára nyíló ablakért.

Olyan forma beszéd foly, hogy a' Gen. *Moreau* vezérlése alatt, a' pótoítások munkájának fiuttetése és szemügyen való tattasa végett, a' *Rénus* mejjékein egy figyelmező Frantzia sereg fogva öfzsze gyűlni.

A' Frantzia Konzulok a' katonaság' buzdítása végett ilyen határozált hirdettek ki: — 1) Minden katona, a' ki már 10 elztendőtől fogva

szolgál, ha még ötig való szolgálatra ajánlja magát, 1 Livrából — 2) a' ki 15 ezstendeig szolgált és újra 5 ezstendeig való szolgálatra kötelezi magát, 1 és fél Livrából — 3) a' ki 20 ezstendei szolgálata után még 5 ezstendőre ajánlja magát, 2 Livrából álló jutalmat fog e' rendes fizetésinn kívül minden honaponként kapni. Ez a' jutalom ki terjed a' káplárokon kezdve minden köz emberekre, míg szolgálatban lesznek. A' kik 15 ezstendeig szolgáltak, egy — a' kik 20 ezstendeig szolgáltak, két — és a' kik 25 ezstendeig szolgáltak, három, veres gyapjúból készült tzimert fognak bal karjukon hordozni. Husz ezstendei szolgálat után minden káplárnak és kőzkatonának jussa van az *Érdem Légióba* való bévétetődésre.

Fő tanyázó helyeik ezen *Érdem Légio* 16 Ofztályainak, a' következők: *Fontenbleau*, 300,000 — 2) *Arrasban* a' Sz. Vast Apátursága 300,000 — 3) *Ypernben* a' Sz. Mária Fundátziója 300,000 — 4) *Köln* mellett a' *Brühl*, vagy az ennekelötte *Koloniai Választó Fejedelmi* igen gazdag *Augustenburg* nevű kastély 500,651 — 5) a' *Touli* Püspöki volt residentzia, 263,093 — 6) a' *Burgundiai Státusok* volt tanátskozó palotáját, *Dijonban*, 268,322 — 7) a' *Viennei* Püspök volt residentziája, 462,146 — 8) *Aixben*, az érseki épület, 632 700 — 9) a' *Beziersi* Püspöki lakó hely, 177,837 — 10) a' *Narbonnei* Érseki residentzia 111,133 — 11) *Gascognében* a' *Benediktusok* volt Apátursága, *La Reole*, 174,749 — 12) *Poitouban* a' Sz. Maxent. Benediktinusok Apátursága, 414,049 — 13) *Bretagnében* a' *Redoni* Apáturság, 230,000 — 14) *Normandiában* a' *Becki* Benediktinus Apáturság, 251 677 — 15) *Chambord*, ez a' híres és gazdag kastély, melyben hajdan *Stanislaus Lescinsky*, és utánna a' nagy híri *Saksoniai Moritz Marichall*, laktak, 329,900 — 16) *Turin*

mellett a' Sárdinai Királyoknak *La Venetie* ne-
vű szép kastélyok, 500,000 — mind egygyütt
5,255,553 Livrákat érő — jószággal.

A' Párisban lakó Protestánsoknak még eddig
csak egy, úgy mint a' Sz. Tamás temploma en-
gedtetett volt által; hanem már most a' Sz. La-
jos és Sz. Mária templomaik is nékiek adattat-
tak, minthogy Izámosságok miatt abba az egyhe-
bé nem fértek. — Ellenben mint már meg irtuk,
a' Protestánsok is hathatósan meg bizonyították
a' Katholikus atyafiakhoz keresztényi szeretete-
tetet.

Midőn 1799-ben Nov. 9-dikén és 10-dikén
Bonaparte *St. Cloudban* a' mostani Konstitúció-
nak fundamentumát meg vetette, és a' Direktori-
ális Országlás módjának végett vetett, *Gohier* volt
a' Direktoriumnak akkori és utolsó Előülője. En-
nek az Ex-Direktor *Gohiernek* az ólta semmi hi-
re se hallatott; ő akkor a' lármás világból el-
vonván magát, már meg a' neviről is majd csak
nem el felejtkezett volt a' közönség. Ő, a' revo-
lúzió előtt Parlamentalis Prokurátor volt *Rennes-
ben*. A' Revolúciónak leg zivatarosabb idejében
Igazságtevő Miniszter volt, és azt állítják felőlle,
hogy leg alább ezer ártatlan embernek tartotta
még az életit. A' Terroristák ellen olyan vak-
merő bátorságot mutatott, hogy a' Jákobinusok
Klubjába soha nem ment, mellyért azoktól felet-
te gyűlöltetett, hanem tőlök még is meg nem
buktattathatott. Most már a' rejtekből, őtet
is elé kereste végezetre a' Bonaparte' száz szemü
politikája, a' kitől valamely külső követségbe
fog küldtetni. Mindenek azt veszik észekbe,
hogy különösen az emberek kikeresésekben mutat
az Első Konzul nagy vigyázóságot, vagy nagy
előre való vigyázást.

A' Konzuláris újságból a' *Moniteurből* neve-

zetes tikkelyeket hoznak elő a' külfő levelek. Ilyenek, hogy sokat elő ne találjunk hordani, a' következők: — „

„Minden nagy munkák között, a' mellyek a' Konzuláris országlásmódnak békövetkezésétől fogva véghez vitettek, egy sem volt Frantzia országra nézve hasznosabb és ditsőfféesebb, mint az Eklésiai új intézetek. Ez által minden kereszteni részre hajlások égygyesítették, és ez állította fel az Evangéliumnak azon őltárt, a' mellyet a' barbarusság 10 esztendőök alatt öfsze rontott volt. A' nemzeteknek ezen örökké való erköltsi tudományok, ismét réá talált a' maga honnyára. Oly módon tért oda vilzsa, mint egy régolta el távazott anya a' maga gyermekei közzé, a' kik őtet ki terjesztett karjaikkal fogadják. Az Első Konzul szavára a' Római Kerelztények az Augsburgi hit-sorsosainak attyokfiaivá lettek, és a' külömböző hitűek, egymást a' hazafuságnak záfzloja alatt megölelték. A' vallás béli fejetlenkedés, valamint szintén a' politika béli is, a' kik égy-mást költsönösön öldökölték 's egymás által öldököltettek, a' revoluziónak irtóztatóságaival egyetemben el enyésztek. A' törvény, a' melly védelmez, és a' vallás, a' melly vigasztal, Frantzia országnak boldogságára, egymásnak kezet adtak. A' békeffég a' háborut, és a' lelki esméret béli szabaddág az egymás ellen való költsönösgyűölséget, ki őltották. E' mind kettő egy embernek munkája. Ennek az embernek neve, *Benaparte*. A' vallás a' maga fátyolával takarja a' revoluzió béli irtóztatóságokat. Az igaz Filozofia réá talált a' maga természet szerént való barátjára, a' *vallásra*, a' mellynek templomából kitaszítottott iflentagadónak, nicsen már most egyébbhez mihez folyamódni, hanem tsak a' *megbándáshoz*. A' hamis Filozofia el tűnni kéntelenített az igazság előtt. Ha én, így szóllott volt

a' *Nagy Friedrich*, valamely tartományomat meg akarnám büntetni, csak Filozofusok kormányozása alá adnam azt. Az olyan Filozofusok, a' melyenkről itt: ez a' nagy ember szól, nem fogják büntetni Frantzia országot, mert ennek is van már egy nagy embere, a' ki őtet kormányozza. "

„A' Nápolyi határokon belől lévő *Brneveto* és *Ponte Corvo* nevű Romai Hertzsepségekből, (í y szól más helyen a' *Monteur*) a' Nápolyi katonaság ki menvén, abba a' Romai seregek ismét bé szállottak. E' tzerént a' 7-edik Pius Pápa böltsellége a' Romai sz. Széket, a' mely, leg alább mint világi Hatalmasság úgy gondolatván, csak kevés elztendő nek előtte is mintegy egészzen el enyészni láttatott, újra megerőllítette. A' Pápanak semmi egyéb perlekedése nints már most hátra, egyéb, hanem csak azon ajándék felett, a' mellyet a' Nápolyi Király ö néki elztendőnként kü' deni tartozza. *Ceasar* a', hogy ez egy sok elztendőig fenn állott rendtartás által meg szenteltetett dolog; következés képpen ezen tekintetben a' Pápa ezt ezentúl is meg kívánhatná. És, mihelyest a' Hatalmasságok egyik a' máfiktól nem függenek: azonnal el lehet mondani, hogy a' Nápolynak még kevesebb kívánságot lehet Málta szigetéhez formálni.“

O'yan beszéd foly Párisban, hogy a' Frantzia Országólszék szót tétetett volna Londonban az ellen, hogy az Anglus udvar a' maga hatalmát Napkeleti Indiában, igen szélesen ki terjesztette, a' többek között nevezetesen, hogy a' szélesen ki terjedő Carnatik Fejedelemségét is, a' maga tulajdonává tette.

Ha igaz talál lenni, a' mi a' közönséges levelekben olvastatik, így írnak Párisból, t. i. hogy a' Hétruriai új Király penzióra tétetődván, az ő

Toskánai birtokai a' Sárdinai Királynak káramegfordítottásként adódnának, úgy a' nevezett Hétruriai Király, az atya haláláig a' penziót megtartván, akkor ennek birtokába, úgy mint a' Pármai Hertzegségbe, fogna ismét vissza lépni. —

Gen. Murat az Első Konzul igen kedves soga, a' ki Jul. 14 = dikén, az országban izertezéljel fekvő Batalionokból ezen nevezetes innepre Párisba gyülekezett katonaságot meg vendégelte, minden órán indulni fog vissza Olasz ország felé.

Olasz Ország.

A' Nápolyi Király minekelőtte Palermót oda hagyta volna, új országzás módját állított fel Sziciliára nézve, és egy állandó Királyi udvari personálét rendelt Palermóba. Az új Országzószéknek Elölülőjévé a' egyszersmindy a' orszigetnek Fő Kapitányává, a' Palermói Érseket *Fignatelli Domokosi* tette.

Parmából, Jul. 17 = dikén. A' mi öreg Hertzegünk (a' Hétruriai Király atya) oly jó egészségben és erőben van, hogy a' nyári meleg idővel sem gondólván, a' Piemonti határhoz közel lévő Caramello nevű mulató kastély felé gyalog útazott el. A' késéroi hintókban útaznak, és városokban szállanak meg: a' Hertzeg ellenben a' falukon szokta magát kinyugodni, és idejét a' falusiakkal tölteni. Napjában tsak kitsiny utakat teszzen. — Az Olasz Országban tartózkodó Francia sereg, Piacenzában egy ágyúzó oskolát állított fel, a' hol szünetlenül 3 ezer közemberek és tisztek gyakorólják a' bombi hányásban és egyéb e' féle munkákban magokat. — Az Olasz Respublika egy olyan 30 ezer emberekből álló feygy-

veres sereget állitt, a' mellyben tsak hazafiaknak leszen szabad szolgálni.

A' minden napi mint egy tsak a' hamu alatt pislogó politikai változásoknak szikrái között, nem kitsiny figyelmetellegre méltók (így fejezi ki magát egy Génuai tudósító) a' Földközéptengernek az Algieri ragadozó hajók miatt való leg újabb környülállásai. Az Afrikai partok felől jövő hírek igen borzasztók: ezen tergeri tolvajok mintha egészen új életre kaptak volna, úgy vilik néhány hetek óta magokat. Aprilis 29-dikén egyszeriben tizenegy hajókat küldött ki az Algieri Fejedelem mellyek között 2 Fregátok voltak, a' mellyek 6 hetek alatt tíz külömbkülömb féle nemzetbéli hajókat raboltak el, u. m: a' Nápolyiaktól 5-töt, a' Spanyoloktól 2-töt, az Anglusoktól 1-egyét, a' Génuaiaktól is 1-egyét, és egy Portugallus Fregátot. Végezetre még egy Frantzia kisdud hajót is el mérészeltek rabolni, azt adván okúl, hogy nem volt passusa, mellyet igen sok utánna való járás által nyerhetett ki az Algierben lévő Frantzia Agens a' Fejedelemtől, &c.

Már a' Párisi Moniteur is adott ki az Algieri Fejedelemnek az Europaiak ellen el kezdett újontani ellenfégeskedéseiről egy Nápolyi levelet, a' melyből leg jobban által lehet látni, mennyire ment légyen az Algiriai tengeri tolvajok vakmerőség. A' level foglalatja summáson, ez —

Nápolyból, Jul. 12-dikén. Ha az Algierből jött utolsó tudósításoknak hitelt adhatunk, ez a' Fejedelem az egész Europa ellen egyszeriben hadat akar indítani. Úgy látszik, hogy tsak abban gondólja ditsőfféget fel találhatni, ha Spanyol országgal, Angliával, és a' Frantzia Respublikával meg mérekezhetik. Az óta, hogy a' Portugallus Fregátot el fogvan, annak 312 embereit Algierbe

vihették, és ott gyalázatos foglásra tehettek, minden Algíriaiak fel emelt fővel kezdenek járni. — A' Fejedelem, gyaníthatóképpen azt hitelvén el az ólta magával, hogy ő legyen a' leg hatalmasabb földi Fejedelem, már nem ismeri határát a' maga vakmerő bátorságának. Eleinten példa nélkül való megvetéssel illegett két Anglus Komendánsokat, 's végezetre ilyen valószíszal bocsátotta el őket magától: —

„Engemet azért ültetett (úgy mond) az Algíriai tronusra az Isten, hogy az igaz hitüekért a' hitetleneken bocszút álljak. Vannak nékem ágyuim és karjaim: ha réám támadnak a' Hatalmasságok, segedelmem leszen az Isten. “

A' Spanyol udvar leg újabb lépése tsak nem egészfzen meg bolondította ezen Afrikai uralkodónak a' maga ereje iránt való képzelődéseit. A' Spanyol Udvar t. i. öt fegyveres hajókat küldött volt az Algíriai kikötőhely eleibe, fegyveres kézzel kívánván visszfa azon három Spanyol hajókat, a' mellyeket a' Fejedelem a' maga ragadozó hajói által elraboltatott: azonközben, véletlenül hirtelen való békellégre lépett véle, le firtvén náki azon 60 ezer piaftereket, a' mellyeket a' Fejedelem a' békellég' fejibe Spanyol ország-tól kívánt. —

Ezek a' körülállások annyira meg zavar-ták a' fejit ezen Fejedelemnek, hogy már a' Fr. Republikával való tsak nem tegnapi kötéséről is el felejtkezvén, azt igen szembetűnőképpen meg romtotta. A' tavaszon 80 Frantzia hajók, a' mellyeknek minden meg kívántató úti bizonyság leveleik leg jobb rendben voltak, az Afrikai partok felé el eveztek, hogy a' tengerbol egy: 's: mást fogdossanak. Ezek minyájan visszfa igazítottak onét: sőt égygyet meg is támogtak a' Barbarusok. A' *Bonnet* Kományozó, a' hová ezen hajók ki akartak kötni, azzal mentette magát, hogy né-

ki semmi rendelése nem volna a' Frantziák befogadása iránt. A' Kormányozó emberei egy Kapitányt és 3 embert a' Frantziák közzül meg is sebesítettek, 's azután hálóikat és zászlóikat a' tengerbe vetvén, a' hajót mind ragadomáut elrabolták, 's több e' félék. —

Most már éjjel-nappal építetteti a' hajókat a' Fejedelem, és naponként több-több rabló hajókat küldöz ki; a' parton lévő erőfőgeit és oltalmazó bastyait ágyukkal spēkelteti; 's a' kikötőhely' szájába ágyus sajkákat állittatott ki vigyazatra. —

A' Nápolyiak olyan reménsséggel vannak, hogy az Első Konzúl egy hathatos plánumot fog ki dolgozni, a' melly szerént az Europai Hatalmasságok egygyesített erővel azon fognak lenni, hogy ezen Afrikai kevély tolvaj fészkek' mind ez ideig büntetetlenül gyakorlott vakmerő bátorságoknak egyfzeriben nyakát szeghessék.

A' Marokkói Császár is hadat izenvén a' Hollándusoknak, Admiral *Dewinter* néhány hadi hajókból álió tsoporttal a' Hollándus kereskedő hajóknak ezen Császár hajói ellen való oltalmazásával kéntelenítettik tölteni az időt.

Török Birodalom.

Konstántzinápolyból, Jun. 25. dikién. Ezen fő városban minden nap újabb meg újabb Török seregek érkeznek az Asiai és egyéb Török vidékekről, a' mellyek kevés nyugodalom után a' *Pasman-Oglu* ellen nyomuló Kapitány-Bascha seregehez sietnek el innét egymásután minnyájan. Azt mondják, hogy olyan nagy tábor gyűl özfze *Widdin* ellen, a' milyen még eddig nem vólt, és ettől *Pasman-Oglu* már előre is megijedett (ha igaz); és hogy egygyezésre ajánlotta

légyen magát: hanem a' Fényes Porta a' maga megalatsonyításának tartotta volna lenni csak felelni is a' Pasman ajánlásaira. Azt is lehet pedig már most tudni, hogy Oláhországgal sem érte el Pasman a' maga szélját egészen, a' melyre nézve oda bé ütött volt, t. i. nem talál ott annyi eleget, a' mennyit remélt, és a' mennyivel *Widdint* az egész jövő télre meg tölthette volna. Egy jó csomó pénzt is el fogta pedig *Nazir* *Ibrail*, a' mellyet só után küldött volt Pasman valahova.

Helvétziai Respublika.

Bernből, Jul. 25-dikén. Itt a' tsendességet szerető lakosoknak nem kevés nyughatatlanságokra szolgál az, hogy a' Frantzia seregek éppen most hagyják ide ezen országot, mikor a' közönséges vélekedés, csak nem mintegy két táborra osztova, tartózatlan áll egymás ellen. Nem a' mostani idő: pont az, így szólnak ezek, a' midőn minket az oltalmazó seregeknek, ha ugyan valósággal azok ezek, el kellene hagyni. Mire legyen erre az indító ok, csak a' következendő idő fedezheti fel. Vagy talám ezen országnak is más föld=abroszt készítenek, a' melly munkához ez az előre való lépcs is meg kívántatott.

Tudósítás.

Itt Bétsben; illetén czimű könyvetske van most a' sajtó alatt: *Philosophia Vera est Philosophia Christiana*, Authore Josepho Sárvary p. Inc. R. H. Jurato Advocato, 8=ad rétre 4 vagy 5 arkusból fog állani, 's 20 xr. leszen az árra; a' kinek meg szerzésére kedve leszen, küldje a' Magy. Kurir Irósihoz az árrát, a' könyvetskét a' Szerző a' vevőnek el küldi.

Az elmúlt 1801 évfolyamban, ugyan ezen Szerző illy című munkátskát adott ki Német nyelvben: *Die Morgenröthe, oder gute Gedanken in der Früh.* Geschrieben von Joseph Sárvány. — Ez negyedfél árkusból álló.

* *

A' múlt évfolyamban általam meg ígért kis munkája *Hufelandnak* Magyarra fordítva, ki jött a' sajtó alól illy cím alatt: *Az Anyákhoz való jó tanácsa Hufelandnak a' kisdetek testi neveléséről &c.* Németből Magyarra fordítva, és némely meg jegyzések és bővítések által a' Magyarok szokásához alkalmaztatva ki adatott &c. Nem tartom szükségesnek hogy erről hoszvas dicséretet tartsak, — meg dicséri ez maga magát eléggé — azonban, hogy köz haszonra legyen intézve, a' szerző előttünk esméretes nagy nevének kivül, meg mutattya ezt az árra kevéssége, a' melly hét garasra határozatott, találhatik ez:

Papán T. Professor Toth Ferentz —
 Komáromban T. Prof. Katona Mihály —
 Pesten Könyváros Kilián —
 Katskeméren T. Prof. Kallós Móses —
 Debretzenben T. Prof. Sárvári Pál —
 Patakon, T. Prof. Beregszászi —
 Kolosvárt T. Prof. Ifjabb Szathmári Sigmund
 Maros Várfárhelyt T. Prof. Köteles — Uraknál,
 és Zilahon a' fordítónál u. m.

Óri Fábán László,

Ns. Közp Szólnok V. megye,
 Ord. Phylıcussa és Assessoránál.

* *

A mai újság mellett küldjük az Egyiptomi
 Históriaának X. árkussát Erd. Olvasóinknak.